

Көдлмшин ачта дамшлт

олнд тархахмн

КПСС-н XX-ч хургин шиндврмүдәр агсгдсн советск олн-әмнт агъу ик политическ болн көдлмшин өргмджтәгъяр зургъадгч тавн джилә зура кӯцәджд йовна. Олн-әмтнә эдл-ахун ямаран чигн халхд көдлдж йовх советск кун болгън, эврәннь сӯв-селвгән, аргъ-чидлән ода бийнь олзлдад уга эв-аргъ эдлхд зөрүлнә. Советск олн-әмтнә эн дүмбр сән авьяс—алдр Көммунистическ партин агъу ик коммунистическ сургъмджин аш болдг. Парть советск олн-әмтиг коммунистическ ухансерлд цуцрлтан угагъяр сургъна.

Мана Хальмг автономн таньгъчин 'кӯч-көлсчнр советск олн-келн әмтнә ни-ницнъгъу

ах-дүгъин нег өрк-бүлд эврә таньгъчин эдл-ахун халхд көдлмшин үзмджтә сән улгүршүл, дамшлтс өдр болгън бас үзүлдж йовна. Элст балгъсна „Страна Советов“ болн Сталинә нертә колхозин хөбчнр Я. Попенко, И. Шафоростов, Сухов ахтан нерн Хальмг таньгъчд биш цуг Ставропольск крайд медгднә. Хөбсггәнә, үкр мал хәләлгәнә халхд, эднлә әдләр 100 хөн болгънас 130—140-д хургъ авад, хөбнә ноосна гарцинь икдүлдж нүүрлгч дамшлтиг улм элвгдүләд сәәрүлдж йовх улс манд дала.

Тегәд, ямаран чигн эдл-ахун халхд бәәх үзмджтә сән дамшлтсиг улм дөгәджд тархалгън—партийн, советск болн профсоюзн органсин эрктөрмүдин негнь болдг. Эн тусд таньгъчин райодин зәрм партийн организацс му биш көдлмш кеджд йовна. Үлгүрнь, КПСС-н Приозерн района комитет, „Хөбчнрин өдр“ гиджд хөбчнрин хург кенә. Тер хургудт, дамшлтта, дадмг хөбчнр эврәннь отар хөбгән ягъджд хәләгъәд, ямр диилвр, ягъджд бәрсән келджд өгнә. Эннь—альк нег көдлмшин халхд кӯцсн сән дамшлтс наадк хөбчн-

рин бригадсар тархалгънд сән дөнъ-тусан күргнә.

Приютненск района Кировин нертә колхозд сард хойр дакджд хөбчнрин болн малд көдлдж йовх улсин төлә зоотехническ сургъуль бүрдәгднә. Сургъуль гарджд кедг колхозин, зоотехник малин туск сургъуль дасхсн деерән кен гидг хөбч, эс гиджд үкрч, саальч давсн арви, арви тавн хонгин эргцд ягъджд көдлсинь болн сән-муугъинь йилгъджд келджд өгнә. Хөбчнр, үкрчнр гахачнр болн саальчнр заагт кедджд йовх көдлмшин эн янз, көдлмшин сән дамшлт олнд тархалгънд бас ачта-туста, чинртә көдлмш болджана.

Элст балгъсна Ленинә нертә колхозин хөбчнр бас балгъсна „Победа“ гидг колхозин хөбчнрлә социалистическ дөрлдә кецхәнә. Эднә зәрмснь, нег-негнүрн оч нег-негнәннь көдлмшинь, терүнә бәрцинь хәләджд шиндждлцхәнә. Тертигджд цаг-цагтнь хөбчнрин хург келгъиг, малд көдлдж йовх улс заагт малин туск сургъуль заалгъиг, лакад хөбчнр, малчнр нег-негнәннь көдлмш хәләджд, сән-муугъан медлгъиг цааранднь улм өргнәр делгрүлх кергтә.

Партийн болн профсоюзн организацс малин улсла сән залгълда бәрдж, көдлмшин үзмджтә үлгүриг, сән дамшлтиг хөбнә отар болгънар, малин бригад болгънар өргдждүлдж тархах зөвтә. Ода эллааху болгъна хооран саагдшго эрктөрнь—ахр цагин эргцд малин үвлзньгүр малд дурдан күрх хот-хол зөбджд, хашахаацан, кошаран ясджд, ирх үвлд сән белдвр тетглгън болджана. Олн заагт социалистическ дөрләнә тугиг улм өблән өргджд дәрвкүләд, кеджд йовх көдлмштән түрүн нүүрин дамшлт, өргнәр олзлдж Алдр Октябрин 40-ч джилин өбниг шин диилврмүдәр тосий!